

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Psychologia wydarzeń traumatycznych i przemocy
Wydział	Wydział Nauk Społecznych i Filologii
Kierunek	Psychologia
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	3
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	26 godz.
Cykl dydaktyczny	2019/2020 zimowy
Semestr studiów	9
Rok studiów	5
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2023/2024
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr hab. Dorota Jasiecka (e-mail: djasiecka1@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
9	26 godz. 3 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z problematyką traumy psychicznej, wydarzeniami stresowymi i traumatycznymi prowadzącymi do szeroko rozumianych objawów psychicznego pobudzenia, lęku i zaburzeń zachowania. Studenci poznają również podstawy psychologii agresji, agresywności oraz uwarunkowania zachowań przymusu i przemocy. Konceptualizacja przedmiotu łączącego zagadnienie traumy i przemocy stawia w centrum uwagi problematykę tzw.przekazu pokoleniowego zachowań przemocowych, ich uwarunkowania oraz konsekwencji w postaci traumy dzieciństwa - wielu utrwalonych form obronno-adaptacyjnych zachowań oraz zaburzeń psychicznych u dzieci, z czasem u osób dorosłych.
-----------	---

3. Wymagania wstępne

Brak warunków wstępnych

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Wiedza studenta po wysłuchaniu wykładu i zapoznaniu się z lekturą obejmuje: - Znajomość pojęć trauma, trauma chroniczna, stres traumatyczny, zaburzenie traumatyczne, zespoły: ASD, PTSD, Złożony zespół stresu potraumatycznego, trauma dzieciństwa; zna ich rodzaje, przejawy, uwarunkowania, - Zna pojęcia: agresja, agresywność, przymus, przemoc; poznaje różne formy przemocy oraz ich uwarunkowania i konsekwencje psychospołeczne. Szerzej problematykę przemocy partnerskiej, rodzinnej, wraz z rozwojowymi konsekwencjami psychopatologicznymi i obronno-adaptacyjnym stylem funkcjonowania dorosłych. - Poznaje podstawy strategii pomocy i psychoterapii.	EUK7_W2, EUK7_W5, EUK7_W6, EUK7_W7, EUK7_W8
U1	Umiejętności: Student winien zdobyć umiejętności: - rozpoznawania poszczególnych rodzajów zaburzeń traumatycznych i potraumatycznych, nazywania ich, odnajdywania symptomów psychopatologicznych, - rozpoznawać przemoc domową u dorosłych i dzieci, nazywać fazy cyklu, rozumieć reakcje ofiar, w kontekście znajomości psychologicznych mechanizmów zachowań przemocowych oraz mechanizmów obrony, przyzwyczajenia, wyuczonej bierności. obrony i adaptacji	EUK7_U1, EUK7_U3, EUK7_U4, EUK7_U5
K1	Kompetencje społeczne: Za początki kształtowania kompetencji, w zakresie problematyki wykładu można uznać utrwalenie opisanych umiejętności, celem możliwości diagnozowania, zarówno ofiar traumy, jak i jej sprawców, mimo powszechnych postaw "maskujących". Przejawiania empatii, dawania poczucia bezpieczeństwa oraz zdobywania zaufania osób uwikłanych w sytuacje traumatyczne i przemoc.	EUK7_KS1, EUK7_KS2, EUK7_KS3

5. Treści programowe

Wykład (26 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 9)
Wyk1	Pojęcie traumy psychicznej, wydarzenia traumatyczne, reakcje i zaburzenia potraumatyczne
Wyk2	Rodzaje wydarzeń traumatycznych, ich psychologiczne znaczenie; katastrofy i kataklizmy, problemy psychospołeczne, pomoc psychologiczna i środowiskowa
Wyk3	Zaburzenia potraumatyczne : ASD , prosty Zespół zaburzeń potraumatycznych, Zespół PTSD, Złożony zespół zaburzeń potraumatycznych (długotrwały, chroniczny) oraz ich mechanizmy psychologiczne i społeczne.
Wyk4	Historia diagnostyki oraz symptomatologia i formy zaburzeń potraumatycznych; ich psychospołeczne uwarunkowania, rozpowszechnienie i konsekwencje psychospołeczne. Tradycyjne rozpoznania kliniczne łączone (mylone?) z zaburzeniami potraumatycznymi.
Wyk5	Trauma dzieciństwa oraz jej potraumatyczne, również odzwierciedlone w ciele konsekwencje zdrowotne; warunki wychowania dziecka - zaniedbywanie, maltretowanie, molestowanie, kazirodczne wykorzystywanie seksualne ; ich pokłosie w toku rozwoju dziecka, i w dorosłości. Objawy maskujące i ukryte a obronne style adaptacji.
Wyk6	Problematyka agresji, agresywności, psychologia zabójstwa. Pojęcia przymusu i przemocy oraz ich uwarunkowania demograficzne i psychospołeczne; psychologiczne mechanizmy przemocy (zaniechanie pomocy, przemoc psychiczna, fizyczna, maltretowanie)

Wyk7	Przemoc partnerska, rodzinna, wobec dzieci (wybrane "dzieci-ofiary"). Cykl przemocy rodzinnej E.F. Walker - jego fazy, przebieg oraz dynamika. Uwarunkowania przemocy rodzinnej (mechanizmy przekazu pokoleniowego, triangulacyjny model Neya).
Wyk8	Rodzinne mechanizmy adaptacji do życia w warunkach zniewolenia i przemocy. Charakterystyka osobowości ofiar przemocy (najczęściej kobiety) oraz osobowościowej patologii jej sprawców.
Wyk9	Napaść - rabunek, gwałt seksualny, ich traumatyczne znaczenie oraz psychospołeczne konsekwencje.
Wyk10	Problematyka wrogości i przemocy wobec osób starych, niepełnosprawnych, mniejszości (rasowych, narodowych, orientacji gender, odmiennych orientacji psychoseksualnych, związków partnerskich jedнопłciowych).
Wyk11	Psychologia mobbingu i jego przejawy, przemoc szkolna, uwarunkowania (charakterystyki dzieci - ofiar i dzieci - sprawców); przemoc rówieśnicza pozaszkolna (w tym internetowa); przemoc stadionowa.
Wyk12	Psychologiczna problematyka zniewolenia (utrata bezpieczeństwa, depersonalizacja i deindywidualizacja, zagrożenie życia); sekty religijne, zakładnicy, więźniowie, ofiary z tzw. KZ syndromem, ofiary handlu ludźmi. Zjawisko tzw. syndromu sztokholmskiego.
Wyk13	Trauma - problemy pomocy i leczenia; aktualnie proponowane formy interwencji psychospołecznej i środowiskowej. Popularne i użyteczne podejścia psychoterapeutyczne.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
	Wykład informacyjny
M6	Dyskusja
M20	Wykłady

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	26 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą	49 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	75 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Pisemne zaliczenie z wykorzystaniem testu

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Powyżej 86% odpowiedzi prawidłowych w teście zaliczeniowym
Na ocenę 4,5:	Od 77%-85% odpowiedzi prawidłowych w teście zaliczeniowym
Na ocenę 4:	Od 68%-76% odpowiedzi prawidłowych w teście zaliczeniowym
Na ocenę 3,5:	Od 59%-67% odpowiedzi prawidłowych w teście zaliczeniowym
Na ocenę 3:	Od 50%-58% odpowiedzi prawidłowych w teście zaliczeniowym

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. 1) J.H.Herman, 1998, Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi, Gdańsk GWP, rozdziały 4,5,6
 2) M.Lis-Turlejska, 2002, Stres Traumatyczny. Występowanie, następstwa, terapia, Warszawa, Wyd. Akadem. "Zak"
 3) B.Dudek, , 2003, Zaburzenie po stresie traumatycznym, Gdańsk GWP
 4) J.Mazur, 2002, Przemoc. Teoria i rzeczywistość, Warszawa, Wyd. Akadem. "Zak"
2. 1) J.H.Herman, 1998, Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi, Gdańsk GWP, rozdziały 4,5,6
 2) M.Lis-Turlejska, 2002, Stres Traumatyczny. Występowanie, następstwa, terapia, Warszawa, Wyd. Akadem. "Zak"
 3) B.Dudek, , 2003, Zaburzenie po stresie traumatycznym, Gdańsk GWP
 4) J.Mazur, 2002, Przemoc. Teoria i rzeczywistość, Warszawa, Wyd. Akadem. "Zak"

Literatura uzupełniająca

1. 1) R.A.Bryant, A.G.,Harvey, 2003, Zespół ostrego stresu. Teoria, pomiar, terapia, Warszawa, Wyd. Nauk. PWN
 2) B. Krahe, 2005, Agresja, Gdańsk, GWP, Rozd 1, 2,3, 6

Publikacje prowadzącego

1. 1) D. Kubacka-Jasiecka, 1998, W poszukiwaniu własnego Ja poprzez przemoc i agresję, W: J.Kuźma, Z.Szarota (red), Agresja i przemoc we współczesnym świecie , T1, Agresja i przemoc wśród dzieci młodzieży oraz w instytucjach społeczno-opiekuńczych, Kraków, Wyd.WSP
 2) D.Kubacka-Jasiecka , 2004, Nie widzę, nie słyszę i milczę...O psychologii świadków przemocy , W: P.Piotrowski (red) Przemoc i marginalizacja. Patologie społecznego dyskursu, Warszawa, Wyd. Akadem. " Zak"

Pomoce dodatkowe

Materiały edukacyjne pomocnicze na MS Teams

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr hab. Dorota Jasiecka (e-mail: djasiecka1@uafm.edu.pl)